

L'ambientalització del centre escolar i l'educació per la sostenibilitat

**Laia Roca
Agenda 21 Escolar de Lleida
Regidoria de Medi Ambient i Horta**

De què parlem quan ens plantegem educar ambientalment?

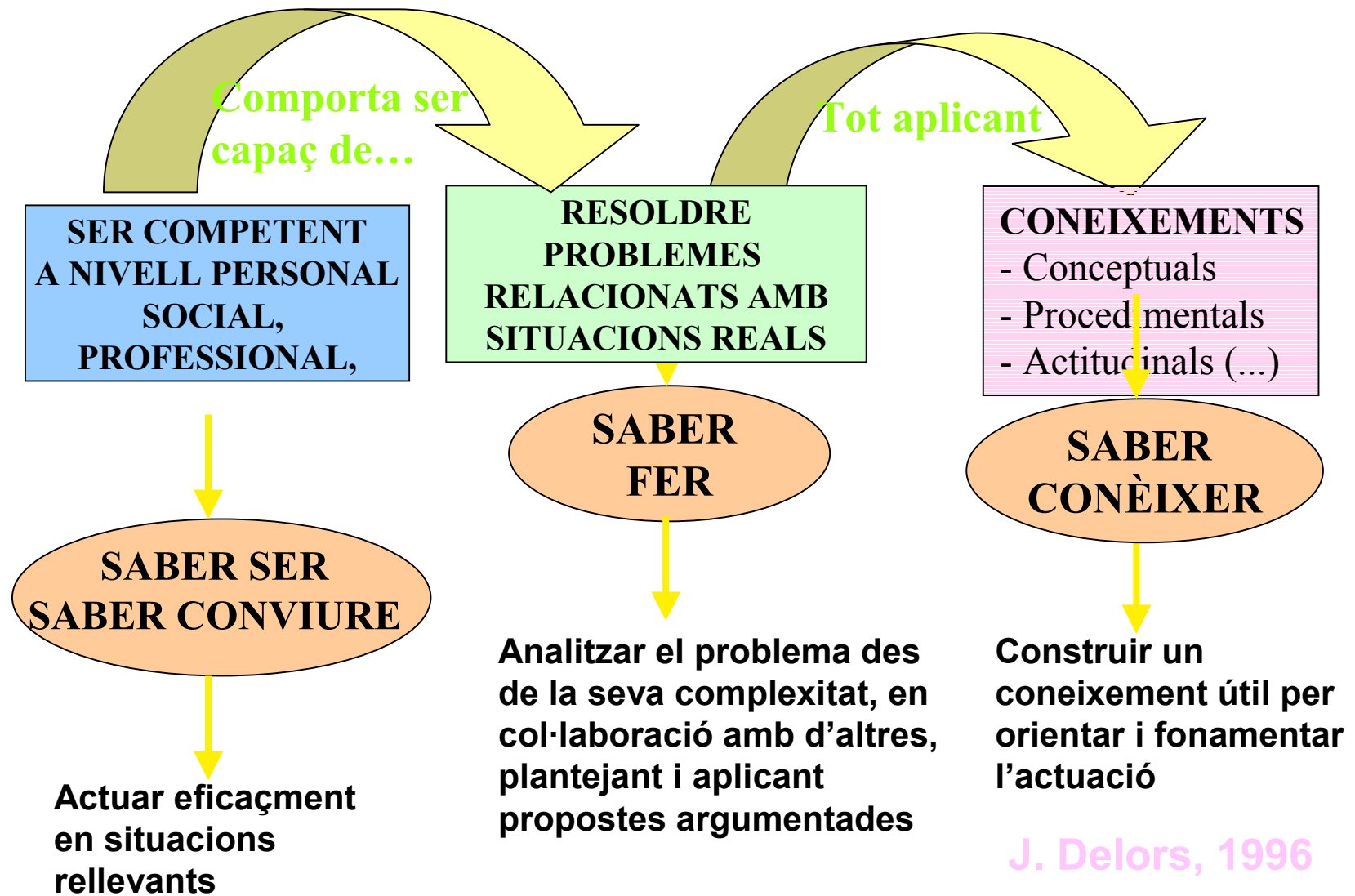
**De capacitar per actuar, tant
individual com col.lectiva, en favor
de la sostenibilitat del planeta.**

Neus Sanmartí

Què comporta?

- ✓ **Integració** de coneixements – de tot tipus- en la resolució de problemes (complexitat).
- ✓ **Funcionalitat** del coneixement (aplicació a situacions socialment rellevants, imprevisibles).
- ✓ **Autonomia** per aprendre i per actuar eficaçment.

Neus Sanmartí

Quins són els aspectes didàctics bàsics?

- 1. Contextualització de l'aprenentatge (situar-lo en relació a problemes rellevants socialment)**
- 2. S'aprèn (i s'actua) amb els altres**
- 3. Per aprendre i per actuar cal saber comunicar**
- 4. Per aprendre cal saber “corregir-se” (autoavaluar-se).**
- 5. Per aprendre a actuar cal actuar**

Neus Sanmartí

Ambientalització del centre escolar

Gestió del centre

Currículum

4 potes

Canvi cultural

Relació amb l'entorn

- “Direcció”: Educació per la Sostenibilitat
- “Tarannà”: Participació de la comunitat educativa
- “Mètode”:
  - Aprenentatge en l'acció
  - Aprenentatge en el procés

La gestió dels residus del centre escolar

**Laia Roca
Agenda 21 Escolar de Lleida
Regidoria de Medi Ambient i Horta**

I què en fem, de les deixalles de Lleida?

Què fem ???

UNS PREVIS

1. Organització
2. Coneixement dels recursos disponibles
  - Recursos humans
  - Recursos materials
  - Temps!!!
3. A poc a poc i bona lletra – Canvi d'hàbits
4. Comunicació i motivació
5. Seguiment i avaluació
6. Participació i reconeixement
7. 0 - 100

Quins residus produïm?

- PAPER
- ENVASOS
(plàstics, llaunes, brics,...)
- VIDRE
- MATÈRIA ORGÀNICA
(restes menjar i poda, fulles,...)

- Piles
- Fluorescents i bombetes
- Oli de cuina
- Tóners, cartutxos,...
- Residus del laboratori
- Productes de neteja
- Pintures vernissos
- Material informàtic,...

Quantitats petites
Perillositat del residu
Aprofitament
DEIXALLERIES

A on els produïm?

- A les aules
- Als tallers, laboratoris,...
- Als passadissos
- A la sala de professors, als departaments,...
- A secretaria i administració

- A la cuina
- Al menjador, al bar

- Al pati

• .....

En quines quantitats?

Mesurar les quantitats de cada residu ens permet:

- ser més conscients de les xifres
- avaluar posteriorment l'augment o la disminució
- buscar-ne les causes
- proposar noves mesures, noves possibilitats,...
- fer un treball didàctic amb els valors
(matemàtiques, socials,...)
- fer un treball didàctic relacionat amb l'ús de les matèries primeres i els recursos
- ....

Què podem fer amb aquests residus?

1. REDUIR

2. REUTILITZAR

3. RECICLAR

**Recollida
selectiva**

Qui ho pot fer? Qui ho ha de fer?

- El professorat
- El personal d'administració i serveis
- El personal de neteja
- L'alumnat
- El personal de cuina
- Els monitors de menjador
- Els monitors d'activitats extraescolars
- Les famílies
- La “comissió ambiental”

Quan?

- En les hores de classe
- En l'estona del pati
- En hores “alliberades”
- En hores voluntàries
- En una diada puntual
(festa de..., setmana de...)
- En una jornada compartida per tota l'escola
- Aprofitant una sortida
- ...

Qui i quan?

Tots som responsables de les nostres deixalles

Tots podem participar

Tots podem decidir

- Proposta i escoltar al·legacions
- Decisió compartida
- Anar afinant les responsabilitats i els compromisos

ALUMNES

Com ho organitzem?

- Segons els residus que vulguem tractar
- Segons el tipus de centre (EB, EP, ES,...)
  - edat dels alumnes
  - nivell de participació
- Segons la grandària del centre (volum)
- ....
- Segons altres factors:
  - espai disponible
  - accés a contenidors al carrer
  - ...

Programem i fem calendari

- Per on comencem
  - quin tipus de residus
  - en quin moment del curs
- Posem objectius, terminis i fases
  - per fer un millor seguiment i valoració
  - per ajudar a la motivació
- Acompanyem les fases
  - cartelleria
  - web
  - xerrades, tallers,...

PAPER

- Residu escolar per excel·lència
- Es pot acumular sense cap limitació (espai)

REDUIR

- Escriure i fotocopiar a doble cara
- Treballs a doble cara
- Imprimir i fotocopiar només quan cal
- Aprofitament màxim del paper (esborrany,...)
- Ús del correu electrònic

REUTILITZAR

- Safata de paper per reutilitzar (aules, impressora, fotocopiadora, administració,...)
- Fabricació de treballs, joguines, decoració,...

PAPER

RECICLAR

Generació

Qui?

- Tot l'alumnat
  - Alumnat més gran
  - *Personal de neteja*
  - *Comissió*
- Torns

- Recollida a les aules
- Recollida als llocs de major producció (fotocopiadora, administració, plàstica,...)
- Recollida al pati
- Recollida a la cuina

- Mida i color contenidors
- Fabricació contenidors
- Cartelleria contenidors
- Amb o sense rodes
- Punt verd al pati
- Qui? Cadascú

Acumulació

Qui?

- Alumnat més gran
  - Personal de neteja
  - Comissió
- Torns

- Ex: a cada passadís
- Ex: a l'entrada de cada edifici

- Mida i color contenidors
- Cartelleria contenidors
- Amb rodes

Exterior

- Al carrer
- *Al punt de recollida*

- Contenedor blau al carrer
- Contenedor blau

PAPER

I MÉS

- Evitar els tovallons de paper
- UTILITZAR PAPER RECICLAT I ECOLOÒGIC
- ...

TANCAR EL CICLE

ENVASOS

- Objectiu: REDUIR
- No es pot acumular per raons higièniques si no es neteja
- Bosses

REDUIR

- Reduir l'ús del paper d'alumini i de les bosses de plàstic per a embolicar. Carmanyola.
- Reduir l'ús de brics i envasos petits
- A la cuina, prioritzar el vidre i l'envàs gran

REUTILITZAR

- Si es netegen, alguns materials com els pots de iogurt o ampolles de plàstic, es poden reutilitzar

ENVASOS

RECICLAR

Generació

Qui?

- Cadascú (pati?)
- Personal de neteja

Torns

- Recollida a les aules d'infantil (esmorzar)
- Recollida al pati
- Recollida a la cuina
- Recollida al menjador

- Mida i color contenidors
- Buidatge diari
- Neteja per reutilització
- Cartelleria contenidors
- Amb o sense rodes
- Punt verd al pati
- Qui? Cadascú

Acumulació

Qui?

- Cadascú (pati?)
- Personal de neteja

Torns

- Cal? Valorar segons hàbits
- Si pot ser, evitar-lo!

- Mida i color contenidors
- Cartelleria contenidors
- Amb rodes

Exterior

- Al carrer

- Contenedor groc al carrer

ENVASOS

I MÉS

- Evitar al màxim el paper d'alumini, les llaunes d'alumini, els envasos mixtes i de mida petita.
- Compra a l'engròs
- Utilització de plàstic reciclat
- Vaixella compostable
- Lloguer de vaixelles i gots reutilitzables
- Compra de gots reutilitzables
- ...

VIDRE

- Residu de molt poca presència (cuina, bar)
- Es pot acumular fàcilment i reutilitzar (més si es renta)
- Atenció! Fluorescents i bombetes a la deixalleria
- És l'envàs a prioritzar (sobretot si fos retornable)

RECICLAR

Generació

Qui?

- Personal de cuina
- Personal de neteja

- Recollida a la cuina, al bar

Exterior

- Al carrer

- Contenidor verd al carrer

MATÈRIA ORGÀNICA

- Residu de presència variable (cuina pròpia,...)
- No es pot acumular
- Si es treballa hort escolar, es pot fer compostatge

RECICLAR

Generació

Qui?

- Personal de cuina
- Personal de neteja

- Recollida a la cuina i al menjador

- Mida i color contenidors
- Buidatge diari
- Cartelleria contenidors
- Amb rodes i pedal
- Qui? Cadascú

Exterior

- Al carrer

- Contenedor marró al carrer
- Disponibilitat de clau
- *Servei especial*

DEIXALLERIA MÒBIL

- Piles

Reduir al màxim (sobretot piles de botó)

Piles recarregables

- Fluorescents i bombetes

Bombetes de baix consum

- Oli de cuina

- Tóners, cartutxos,...

Reciclatge

- Pintures vernissos

- Material informàtic,...

- Residus del laboratori

- Productes de neteja...

- ...

Quantitats petites
Perillositat del residu
Alternatives
Aprofitament
DEIXALLERIES